Азәрбајҹан

архив.

МАЈ

5

1961

М. СЕЈИДЗАДӘ

Нефт дашларында

Зүмрүд сулар ичиндән
Галхыр көјә буруглар.
Уча чинарлар кими
Бахыр көјә буруглар.
Көј мави, сулар јашыл,
Далғалар ашыр-дашыр.
Бу мәнзәрә Хәзәрә
Нечә көзәл јарашыр.
Бә'зән күчлү күләкләр
Буруглары ојнадыр.
Бәзән дә парылдајан
Хәзәр санки ајнадыр..
Нефт дашларыдыр бура,
Әфсанәләр шәһәри,—
Һәр јердә шөһрәт тапан
Јурдумун шаһ әсәри...
Нечә гардаш, нечә дост
Халгын бөјүк гүдрәти
Дүнјаја көстәрмишдир
Бурдакы зәмәти.
Бурда азәрбајчанлы,
Рус, ермәни, күрчү вар.
Бурда гардаш халгларын
Јенилмәјән күчү вар.
Бу јерләри көрәнин
Далғаланыр севинчи.
Бурда судан чыхарыр
Нефтчиләр гара инчи.
Нефтимдир бу һәјатын
Бәзәји, јарашығы!
Өзү гара олса да
Күн кимидир ишығы.

* * *

Али бир иш күнүдүр...
Меһ әсир сәрин-сәрин.
Үзүр гојнунда катер
Ағ нарын ләпәләрин.
Јенә Нефт дашларына
Гонаг кәлиб узагдан.
Нефтчиләр гонаглары
Гаршылајыр меһрибан.
Әл вериб көрүшүрләр
Достлар күләш, севинчәк.
Јашлы уста дајаныб
Әјниндә мешин пенчәк.
Көзләриндән охунур
Онун тәрлан хәјалы.
Һәр тәрәфдән јағдырыр
Достлар она суалы:
— Илиниз нечә кечди?
—Или чох габагладыг.
Бир илин һесабыны
Биз он ајда бағладыг.
—Чох көзәл...
Бәс бу илки
Ишләриниз нечәдир?
— Наразы галмаг олмаз,
Һәлә гәлбимизчәдир.
— Кедәчәкми ишиниз
Кечән илки сүр'әтлә?
— Биз бу ил чалышырыг
Даһа артыг гүдрәтлә.
Ел дејиб пијаданы
Кечәрсән атлы олсан.
Атлылары өтәрсән
Әкәр ганадлы олсан.
Белә көзлә бахырыг
Биз бу јени дүнјаја.
Кәрәк һәр күнүн иши
Бәрабәр олсун аја.
Чалышырыг заманы
Өтәк күчлү ганадла...
Бир гонаг күлүмсәјиб,
Сөјләјир зарафатла:
—Әкәр күнләр хош кечсә
Баш тутар әмәлиниз.
Күчлү туфан гопарса
Бәс нејләјәрсиниз сиз.
Фыртына горхунч олур
Дејирләр ки, Хәзәрдә.
Кәрәк һәр еһтималы
Тутасыныз нәзәрдә.
Әлијлә тумарлајыр
Уста чал бығларыны,

Гонаға чаваб верир
Позмадан вүгарыны:
—Чошгун мави суларда
Чох туфандан чыхмышыг.
Биз ән чәтин сынагдан,
Имтаһандан чыхмышыг.
Чалышырыг кетмәсин
Бирчә анымыз һәдәр.
Өлкәмизә нефт верәк.
Хәзәрин сују гәдәр.

КИЛ-КИЛ ЧАЈ САҺИЛИНДӘ

Кил-кил чај саһилиндә
Дајаныб гоша дағлар.
Гүдрәтдән јараныбдыр,
Вериб баш-баша дағлар.
Ахыр улдуз далғалы
Кил-кил чај, ахыб кедир,
Буруг мешәләринә
Һејрәтлә бахыб кедир.
Буруглары кәзирик
Мүһәндислә бу сәһәр.
Гызғын әмәк күнүдүр
Чалышырлар нефтчиләр.
Көз кәздириб бахырам,
Сејр едирәм һәр јери.
Дујур достум мүһәндис
Гәлбимдән кечәнләри.
Сөјләјир:—Бу јерләрди
Әлдән, ајагдан кәнар,
Бурда зириш коллары
Битәрди, бир дә күкнар.
Чанаварлар тутарды
Һәр јолу, һәр кәлији.
Гартал учуб овларды
Бурда сәкән кәклији.
Бах, кечмишдә бу јерләр
Олуб моруг мешәси.
Сон илләрдә салыныб
Белә буруг мешәси.
Бурда һәр јанан лампа
Солмајан бир лаләдир.
Дағын гәлбиндән чыхан
Нефтимиз шәлаләдир.
Мүһәндиси динләјиб
Бир ан фикрә далырам.
Белә бөјүк һүнәрә
Дүзү һејран галырам.
Һәр көрдүјүм мәнзәрә
Едир мәнә чох әсәр.
Дүшүнүрәм, бах, будур
Ән гүдрәтли бир әсәр...
Учур кедир хәјалым
Әзәмәтли дағлара.
Матор сәси курлајыр,
Јајылыр узаглара.
Сејр етдикчә һәр јаны
Көрүрәм јени аләм.
Бригада башчысы
Јанашыр бизә бу дәм.
О садә бир чавандыр,
Гаракөз, гарајағыз.
Ону тәсвир етмәјә
Ачиздир гәләм, кағыз.
Санырсан ки, бу дағлар
Она вериб вүгары.
Көзләриндән охунур
Кәләчәјин баһары.
Әл веририк, о мөһкәм
Сыхыр мәним әлими.
Бу әлин һәрарәти
Исиндирир көнлүмү.
Севинчимдән көксүмдә
Чырпыныр мәним үрәк.
Дејирәм:—Јарадырсыз!
Хәфиф күлүмсәјәрәк,
Дејир:—Мә'насыз кечән
Өмүрләр олур кәдәк.
Чалышырыг сабаһа
Ачыг алынла кедәк!
Јетмиш илдән бәһәрли
Олсун бизим једди ил.
Тәәссүфлә демәјәк
Өмрүмүздән кетди ил.

КЕРИ ДӨНМӘЗ

Һәр сөз ола дүнјада һәгигәтдән узагда,
Јер тапмаз үрәкләрдә, галар дилдә, додагда.

Вахт итсә, учан ох кими бир дә кери дөнмәз,
Вахтында дәјән мејвәни дәр гојма будагда.

Намәрдләрә бел бағлама, олмаз сәнә арха,
Мәрд јолдаш олар арха сәнә мөһкәм ајагда.

Вар өјлә икидләр өјүнүб өз һүнәрилә,

Горхаглығы чыхмыш үзә иш вахты, сынагда.

Мир Мећди, кәрәк ел адамын архасы олсун,
Ел гүдрәтинә гаршы дајанмаз уча дағ да.

ҺӘР КҮНҮН ҺӨКМҮ ВАР

Һәр күнүн һөкмү вар бу дүнјадә,
Совуруб вермә өмрүнү бадә.

Күндә меј ичмәк ејләмә адәт,
Чох ичәндә зәһәр олар бадә.

Ајыг ол һәр заман һүнәр көстәр,
Өмрүнү чох кечирмә рөјадә.

Бу күнүндән данышмаг кәрәк кимсән,
Өјүнүб салма кечмиши јадә.

Ујма, Мир Мећди, шөһрәтә әсла,
Өмрүн олдугча кәз долан садә.

МУҒАН

Муғанын көјләри атлас, јери јүз рәнкли чичәк.
Кәл мәһәббәт гәдәһиндән бу чәмәнләрдә ичәк.

Мән бу чејран кими чаналара јүз нәғмә гошум,
Сән дә, рәссам, көтүр өз фырчаны чејранлары чәк.

Күрдә өз әксини көрдүкчә сөјүдләр севинир,
Сөјләјир күллү Муған: бурда бизимдир кәләчәк.

Инди гушлар да, күләкләр дә кәлиб вәчдә дејир,
Овчулар јох, бу дүзәнләрдә көзәлләр кәзәчәк.

Дүшдү севдаја көнүл, көрдү күл ачмыш Муғаны,
Бурда, Мир Мећди, долан һәр чичәјин әтрини чәк.

БӨЈҮДҮБ АШИЈАН МӘНИ

Ешгин јолунда санма күлүм натәван мәни,
Јетдим вүсалә көрдү һамы камиран мәни.

Јурдумда бир чинар кими мөһкәм дајанмышам,
Јүз мин хәзан ола вура билмәз хәзан мәни.

Бүлбүл кими вурулмушам өз ашијаныма,
Гојнунда бәсләјиб, бөјүдүб ашијан мәни.

Кечмиш ушаглығым нә гәдәр изтираб илә,
Дөвран вериб ганад, јетирибдир заман мәни.

Јаздым көзәлләр ешгинә, Мир Мећди, мән гәзәл,
Санды һамы ијирми јашында чаван мәни.

ТҮЛКҮ ВӘ ЧҮЧӘ

Түлкү көрүб бир чүчә
Дүшүнду ки: «Индичә
Битирәрәм ишини».
Итиләди дишини,
Деди:—Дурма узагда.
Белә гарда, сазагда
Сән бизләрә кәлмисән,
Сәни јејәчәјәм мән.
Чүчә деди:—Ај ләлә,
Мәни кәл јемә һәлә.
Нә әтим вар, мән нәјәм.
Бапбалача чүчәјәм.
Кедиб чағырарам мән
Ата-анамы һиндән,
Сәнә јахшы пај олар.
Газ вурсан газан долар.
Түлкү деди:—Кет чағыр,
Ағзындан лап дүрр јағыр.
Чүчә чеврилди сага.
Атылды бир будаға.
Деди:—А түлкү ләлә,
Бир дә дүшмәрәм әлә.
Јахшы гуртардым тордан.
Ахы инкубатордан
Мән мејдана чыхмышам.
Валидејнсиз бир гушам.

БУЛАГ ВӘ ДӘНИЗ

Ахыб гарлы дағдан, вүгарлы дағдан
Дәнизә саф сулар ахды булагдан.
Дәниз далғаланыб чошду шиддәтлә,
Булағын сујуна деди һиддәтлә:
— Гара торпаг кими мән ач дејиләм.
Дәнизәм, дамлаја мөһтач дејиләм.
Көрүб бу һиддәти булаг сәбәбсиз,
Деди:—Чох өјүнмә белә, ај дәниз.
Ахар су олмаса гүввәтин олмаз,
Гурујуб кедәрсән гүдрәтин олмаз.

СӨЈҮД ВӘ ЛИМОН ҚОЛУ

Лимон колуна сөјүд
Вериб бир сәһәр өјүд,
Деди:—Аз олур барын,
Башланынча нөвбарын
Битир бир нечә күнә.
Ағач кәрәк өјүнә
Ил боју мејвәсилә,
Бар вермәк һәвәсилә.
Әсәр едиб лимона
Бу тә'нә, деди она:
—Мәнә вермә чох өјүд!
Өзүн бар кәтир, сөјүд.